

กระทู้ถามที่ ๕๒๑ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๕

เรื่อง วิธีการบริหารจัดการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังต่อไปนี้

เนื่องจากการบริหารการเงิน การคลัง และการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งมิได้เป็นไปตามแผนงานและแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้จัดทำไว้ มีการอาศัยอำนาจแห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ เข้าแทรกแซงการบริหารและการจัดการ อาทิเช่น การอนุมัติให้ยกเว้นการปฏิบัติเกี่ยวกับการตั้งงบประมาณหมวดเงินอุดหนุน การก่อกวนผู้พันและการเบิกจ่ายหรือการขอให้สนับสนุนโครงการจัดตั้งองค์กรที่ไม่มีกฎหมายรองรับ ทำให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการงบประมาณไม่เป็นไปตามหลักการและเจตนารมณ์ของกฎหมาย ไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ รวมทั้งไม่เป็นไปตามแผนพัฒนาท้องถิ่นและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้น (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบ) จากเหตุผลดังกล่าว จึงขอเรียนถามว่า

๑. การจัดสรรเงินอุดหนุนและการเบิกจ่ายเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการอุดหนุนกิจการกาชาดจังหวัด กิจการสาธารณกุศลและนันทนาการนั้น สามารถอ้างเหตุจำเป็นและสมควรยกเว้นการปฏิบัติเกี่ยวกับการก่อกวนผู้พัน และการเบิกจ่ายเงินได้เพียงใด อย่างไร

๒. การจัดตั้งสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการพนักงานเทศบาลและพนักงานส่วนตำบลระดับจังหวัด เป็นไปตามระเบียบกฎหมายใด สามารถขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการนำมาจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์และจัดจ้างบุคลากรได้หรือไม่ อย่างไร

๓. หากการปฏิบัติราชการดังกล่าวในข้อ ๑ และข้อ ๒ เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง ผู้กระทำจะมีความผิดหรือไม่ และกระทรวงมหาดไทยจะดำเนินการสอบสวนพิจารณาโทษผู้กระทำผิดหรือไม่ อย่างไร

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
ภิญโญ นิโรจน์
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย
จังหวัดนครสวรรค์

คำตอบกระทู้ถามที่ ๕๒๑ ร.

ของ นายภิญโญ นิโรจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครสวรรค์
เรื่อง วิธีการบริหารจัดการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้าพเจ้า นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอตอบกระทู้ถาม
ของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังนี้

คำถามข้อ ๑ การจัดสรรเงินอุดหนุนและการเบิกจ่ายเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการ
อุดหนุนกิจการกาชาดจังหวัด กิจการสาธารณกุศลและนันทนาการนั้น สามารถอ้างเหตุจำเป็นและ
สมควรยกเว้นการปฏิบัติเกี่ยวกับการก่อกั้นผูกพัน และการเบิกจ่ายเงินได้เพียงใด อย่างไร

คำตอบ กระทรวงมหาดไทย ขอเรียนชี้แจงดังนี้

๑. สภาพทั่วไป

ปัจจุบันการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นับว่ามีความ
สำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่นและการแก้ไขปัญหาของประชาชนส่วนรวม จำเป็นจะต้องมีขั้นตอนในการ
จัดทำงบประมาณเพื่อนำเงินไปใช้จ่ายตามแผนงาน โครงการ และในการดำเนินการบางกิจการที่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้ดำเนินการเองก็อาจตั้งงบประมาณสนับสนุนให้องค์กรหรือหน่วยงานอื่น
ไปดำเนินการแทน ซึ่งกิจการนั้น้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาเห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่น
และประชาชน

๒. กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ กฎเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติ

๒.๑ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖ (และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง
ฉบับที่ ๑๐ พ.ศ. ๒๕๕๒)

๒.๒ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗
และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๘ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๒

๒.๓ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒

๓. มาตรการและผลการดำเนินการ

๓.๑ แนวทางการจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายหมวดเงินอุดหนุน

กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดแนวทางจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายหมวด
เงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ตามหนังสือ กระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท
๐๓๑๓.๔/ว ๑๓๕๘ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๑ เรื่อง แนวทางการตั้งงบประมาณรายจ่าย

หมวดเงินอุดหนุน โดยกำหนดแนวทางการตั้งงบประมาณหมวดเงินอุดหนุนให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาลถือปฏิบัติเกี่ยวกับเงินอุดหนุนว่า จะต้องเป็นกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือประชาชนในพื้นที่

๓.๒ การจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายอุดหนุนกิจการกาชาดจังหวัดและกิจการสาธารณกุศล

กรณีที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาลพิจารณาเห็นว่าการอุดหนุนกิจการกาชาดจังหวัด กิจการสาธารณกุศลและนันทนาการ อยู่ในอำนาจหน้าที่หรือเป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือประชาชน ก็สามารถตั้งงบประมาณและเบิกจ่ายเงินอุดหนุนให้หน่วยงานหรือองค์กรนั้นไปดำเนินการได้โดยไม่ต้องยกเว้นการปฏิบัติเกี่ยวกับการก่อหนี้ผูกพันและการเบิกจ่ายเงินแต่อย่างใด

คำถามข้อ ๒ การจัดตั้งสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการพนักงานเทศบาลและพนักงานส่วนตำบลระดับจังหวัด เป็นไปตามระเบียบกฎหมายใด สามารถขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการนำมาจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์และจัดจ้างบุคลากรได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ กระทรวงมหาดไทย ขอเรียนชี้แจงดังนี้

มาตรการและผลการดำเนินการ

๑. การจัดตั้งสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการพนักงานเทศบาลและพนักงานส่วนตำบลระดับจังหวัด

การจัดตั้งสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการพนักงานเทศบาลและพนักงานส่วนตำบลระดับจังหวัด นั้น เป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่กำหนดให้มีคณะกรรมการในลักษณะไตรภาคีทำหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของท้องถิ่น โดยให้มีคณะกรรมการพนักงานท้องถิ่นในระดับจังหวัดมีหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์และดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนั้นตามมาตรฐานทั่วไปที่คณะกรรมการกลางพนักงาน/ข้าราชการส่วนท้องถิ่นกำหนด ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๕.๑/ว ๓๓๐๔ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาแต่งตั้งหัวหน้ากลุ่มส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นเลขานุการ และหัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมการบริหารบุคคลและการพัฒนาท้องถิ่น เป็นผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล เพื่อทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ และรับผิดชอบในงานเลขานุการของคณะกรรมการพนักงานส่วนท้องถิ่น

๒. การขอรับสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดแนวทางการตั้งงบประมาณรายจ่ายหมวดเงินอุดหนุน ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๑๓.๔/ว ๑๓๕๘ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๑ โดยกำหนดให้หน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุนอาจเป็นส่วนราชการของรัฐ มูลนิธิ สมาคมหรือกิจการอื่นใดที่ท้องถิ่นพิจารณาเห็นว่าจะจะเป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่นและประชาชน ดังนั้น กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาเห็นว่า กิจการบริหารงานบุคคลของท้องถิ่น จะเป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่น ก็อาจตั้งงบประมาณอุดหนุนการดำเนินงานกิจการดังกล่าวให้สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการพนักงานเทศบาลและพนักงานส่วนตำบลได้

คำถามข้อ ๓ หากการปฏิบัติราชการดังกล่าวในคำถามที่ ๑ และคำถามที่ ๒ เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง ผู้กระทำจะมีความผิดหรือไม่ และกระทรวงมหาดไทยจะดำเนินการสอบสวนพิจารณาโทษผู้กระทำผิดหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ กระทรวงมหาดไทย ขอเรียนชี้แจงดังนี้

มาตรการและผลการดำเนินการ

กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้อง ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือ นายอำเภอ ซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย จะเป็นผู้พิจารณาดำเนินการตามระเบียบแบบแผนของทางราชการที่กำหนดไว้สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น คือ

๑. กรณีการปฏิบัติงานของเทศบาล

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖ (และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง ฉบับที่ ๑๐ พ.ศ. ๒๕๕๒) กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลเทศบาลในจังหวัดนั้นให้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยถูกต้องตามกฎหมาย และให้นายอำเภอมีอำนาจหน้าที่ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัดควบคุมดูแลเทศบาลตำบลในอำเภอนั้น โดยกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีผู้ใดปฏิบัติการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤตินำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง หรือแก่เทศบาลหรือแก่ราชการ ให้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพร้อมด้วยหลักฐานและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอาจสั่งให้คณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีผู้ใดออกจากตำแหน่งได้ หรืออาจเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อยุบสภาเทศบาล

๒. กรณีการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๘ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอ มีหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล หากพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลกระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติที่ไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจสั่งให้คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งคณะ หรือกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบางคนพ้นจากตำแหน่งได้ตามคำแนะนำของนายอำเภอ และนายอำเภอยังมีอำนาจดำเนินคดีต่อคณะกรรมการบริหารหรือกรรมการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นได้อีกด้วย